

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie M. C. i B. C.
oskarżonych o czyn z art. 193 k.k. i in.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
w dniu 12 września 2023 r.,
kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli subsydiarnych
od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 17 marca 2023 r., sygn. akt IV Ka 57/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Olkuszu
z dnia 26 września 2022 r., sygn. akt II K 711/20,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć oskarżycieli subsydiarnych M. P. i A. P. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego, w częściach równych.

UZASADNIENIE

M. C. i B. C. zostali oskarżeni o to, że:

1. działając wspólnie i w porozumienie z innymi osobami, w dniu 30 marca 2019 r. w O. woj. [...], wdarli się na teren ogrodzonej posesji M. P. i A. P. przy ulicy [...] i nie chcieli jej opuścić wbrew wezwaniom pokrzywdzonych,

tj. o czyn z art. 193 k.k.,

2. działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w dniu 30 marca 2019 r. w O. woj. [...], narazili M. P. i A. P. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu,

tj. o czyn z art. 160 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 26 września 2022 r., sygn. akt II K 711/20, Sąd Rejonowy w Olkuszu uniewinnił oskarżonych od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Apelację w tej sprawie wniósł pełnomocnik oskarżycieli subsydiarnych M. P. i A. P., który zaskarżył wyrok w całości, stawiając zarzuty:

„1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, poprzez uznanie, że oskarżeni swoim działaniem nie wyczerpali znamion czynu z art. 160 § 1 k.k. i 193 k.k., mimo iż z całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż oskarżeni popełnili czyny im zarzucane aktem oskarżenia,

2) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia:

a) art. 7 k.p.k., 410 k.p.k. - poprzez dowolną i niepełną ocenę materiału dowodowego, zwłaszcza zeznań świadków przesłuchanych w sprawie, opinii biegłych Collegium Medicum, co doprowadziło Sąd do błędnych ustaleń faktycznych i wadliwego wyroku,

b) art. 201 k.p.k., poprzez nie przeprowadzenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych Collegium Medicum albowiem opinia zasadnicza jest niepełna, niejasna i została wydana przez osoby nie będące specjalistami z zakresu kardiologii.”

Podnosząc powyższe zarzuty skarżący wniósł o „uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji”.

Po rozpoznaniu tej apelacji, Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 17 marca 2023 r., sygn. akt IV Ka 57/23, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W złożonej kasacji pełnomocnik oskarżycieli subsydiarnych podniósł zarzut rażącego naruszenia przepisów postępowania, tj.:

„1. art. 433 § 3 k p k w związku z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. poprzez:

a) nie rozważenie i niedokonanie rzetelnej i wnikliwej analizy wszystkich zarzutów pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych podniesionych w apelacji oraz niewyjaśnienie w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, czym kierował się Sąd uznając wnioski i zarzuty apelacji za bezzasadne, a to dotyczących w szczególności naruszenia przepisów art. 193 k.k. i art. 160 § 1 k.k. oraz art. 201 k.p.k., 410 k.p.k., 7 k.p.k.”

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku sądu odwoławczego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasację pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych należało oddalić w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 519 k.p.k. przedmiotem zaskarżenia kasacją może być tylko prawomocny wyrok sądu odwoławczego, z czego wprost wynika konieczność sformułowania zarzutów pod adresem tego właśnie rozstrzygnięcia będącego efektem przeprowadzonej kontroli odwoławczej. Chcąc więc sprostać wymogom stawianym przez ustawodawcę wnoszący kasację winien sformułować zarzuty wskazując uchybienia, jakie w toku rozpoznania zwykłego środka odwoławczego popełnił sąd odwoławczy, najczęściej chodzić tu będzie o uchybienia dotyczące jakości i sposobu dokonania kontroli odwoławczej. Postępowanie kasacyjne w żadnym razie nie jest przecież postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą, co oznacza, że co do zasady (poza orzeczeniem reformatoryjnym) nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów ani też nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych (chyba, że w toku postępowania odwoławczego nowych ustaleń faktycznych dokonał sąd odwoławczy i są one objęte zarzutem rażącego naruszenia art. 7 k.p.k. w kasacji).

Tymczasem treść wniesionej skargi kasacyjnej nie pozostawia wątpliwości, co do prawdziwych intencji jej autora, a podniesiony w kasacji zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego jedynie fikcyjnie dopełnia wymogów stawianych zarzutom kasacyjnym. Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych pod pozorem naruszenia prawa procesowego, w szczególności przepisów gwarantujących rzetelność kontroli odwoławczej i w celu obejścia regulacji z art. 523 § 1 k.p.k., podnosi bowiem zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, którego konsekwencją jest

- w jego ocenie - wadliwe przyjęcie, że zachowanie oskarżonych nie wypełniło znamion żadnego z czynów zarzucanych im subsydiarnym aktem oskarżenia. Przypomnieć w tym miejscu trzeba, że wykazanie wadliwości przeprowadzonej w sprawie kontroli apelacyjnej poprzez zakwalifikowanie opisanych w kasacji uchybień, jako rzekomo naruszających dyspozycje art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k., nie może ograniczać się wyłącznie do formalnego powołania tych przepisów w zarzucie kasacji i stworzenia pozorów nieprawidłowej kontroli odwoławczej poprzez sugerowanie nierzetelności rozpoznania zarzutów zgłaszanych w apelacji. Autor kasacji w żaden sposób nie wskazuje na konkretne okoliczności świadczące o niepełności rozważań sądu drugiej instancji, a jedynie wyraża brak akceptacji dla stanowiska tego sądu, który nie uwzględnił zarzutów podniesionych w apelacji i forsuje własne przekonanie o wadliwości ustaleń odnośnie do świadomości oskarżonych co do bezprawności wtargnięcia na teren znajdujący się w posiadaniu oskarżycieli posiłkowych (czyn z art. 193 k.k. - pkt I a/o) oraz do braku związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy takim zachowaniem oskarżonych, a dolegliwościami zdrowotnymi jakie pojawiły się u pokrzywdzonych po tym zdarzeniu (czyn z art. 160 §1 k.k. – pkt II a/o). Nadmienić trzeba, że taki zarzut, z tym, iż kwalifikowany jako zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, skarżący postawił już wcześniej w apelacji i sąd odwoławczy ustosunkował się do niego w sposób kompletny, o czym świadczy treść uzasadnienia wyroku znajdująca się na str. 4-9.

Twierdząc o pobieżności rozważań sądu odwoławczego w zakresie dotyczącym „zwłaszcza”, jak określa obrońca, zamiaru towarzyszącego sprawcy czynu z art. 193 k.k. skarżący zupełnie pomija szczegółowe rozważania sądu odwoławczego wskazujące zarówno na istniejący pomiędzy stronami postępowania spór co do stanu prawnego nieruchomości, jak też inne okoliczności świadczące o usprawiedliwionej nieświadomości bezprawności zachowania oskarżonych.

Podobnie rzecz się ma w odniesieniu do drugiego z czynów zarzucanych oskarżonemu. Także i w tym wypadku uzasadnienie kasacji ma charakter wyłącznie polemiczny. Skarżący w dalszym ciągu, nie akceptując wniosków wynikających z opinii biegłych z Zakładu Medycyny Sądowej Collegium Medicum, kwestionuje ten dowód i domaga się zmiany ustaleń sądu pierwszej instancji (zaakceptowanych

przez sąd odwoławczy) co do braku związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy zachowaniem oskarżonych, a problemami zdrowotnymi pokrzywdzonych. Sąd odwoławczy na str. 5-6, 8-9 uzasadnienia wyroku obszernie argumentował, dlaczego sporządzona w tej sprawie opinia biegłych spełnia wymogi określone w art. 201 k.p.k. i nie wymaga żadanego przez obrońcę uzupełnienia, a oparte na jej podstawie ustalenia sądu I instancji, są trafne.

Ponowne zatem prezentowanie w kasacji jedynie własnego, odmiennego stanowiska, bez jakiegokolwiek głębszego uzasadnienia tezy o wadliwości przeprowadzonej w tym zakresie kontroli odwoławczej, nie może być skuteczne na tym etapie rozpoznania sprawy.

Uwzględniając powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[SOP]

(r.g.)